

OBSAH

ZROZENÍ LEGENDY 9

Třeboň v 17. století — město, v němž se zrodila legenda o Petru Vokovi z Rožmberka. Hrůzy třicetileté války. Zhoršené postavení poddaných v pobělohorské době. Rozpory mezi měšťany, vrchností a katolickou církví. Odras skutečnosti a iluzí v Třeboňských pamětech.

ODKAZ PŘEDKŮ 21

Báje o počátku rodu Vítkovců. Zakotvení Vítkovců v jižních Čechách a vzestup Rožmberků — jejich vztah ke královské moci a k husitství. Rožmberští vladaři v popředí české šlechty. Hospodářský a kulturní rozmach. Otřesy za Petra IV. z Rožmberka a zápas o rožmberské dědictví.

ROŽMBERŠTÍ SIROTCI 35

Rodiče Viléma a Petra Voka z Rožmberka. Sepětí s Habsburky, s českou a rakouskou šlechtou. Rodinný rozvrat. Sirotcí a poručníci. Rané dětství a školská léta. Zážitky z jindřichohradeckého a českokrumlovského prostředí. Pasovská škola. „Ozdoba vlasti“.

NOVÝ VLADAŘ 51

Nástup Viléma, jedenáctého rožmberského vladaře. Dominium, jeho význam, správa a soudnictví. Dvořané, úředníci a služebnictvo. Poddanské obyvatelstvo vesnic, městeček a měst. Svobodníci. Hospodářství. Úloha pivovarnictví. Nepřátelství Rožmberků k Českým Budějovicím. Rožmberská rezidence v Českém Krumlově. Všední den na českokrumlovském zámku.

SETKÁNÍ S ITÁLIÍ 67

Závěr školáckých let Petra Voka. Výprava Viléma z Rožmberka s českými šlechtici do severní Itálie. Renesanční prostředí Mantovy a Milána. Raně kapitalistický Janov. Pobyť ve Vogheře a Pavii. Výtvorné umění, hudba, životní styl. Průhled do mocenských rozporů v Evropě.

DO ČELA STAVOVSKÉ OBCE 84

Panovník a stavovská opozice v polovině 16. století. Útok Jindřicha IV. z Plavna na výsady Rožmberků. Rožmberské a plavenské seškupení. Postup sporných stran v letech 1554—1556. Úspěch Viléma z Rožmberka a úpadek rodu knížat z Plavna.

ROZCESTÍ PROTESTANTISMU 103

Katolický tradicionalismus a snášenlivost Viléma z Rožmberka. Zásahy proti řeholním ústavům. Vilémovy sňatky s luteránkami a sepeť s říšskými knížaty. Příklon Petra Voka k protestantům, jeho pobyt na dvoře Ferdinanda I. a Maxmiliána II. Sblížení s Vilémem Oranžským. Cesta Petra Voka do Nizozemí a Anglie, jeho zájmy a poznatky. Rostoucí odcizení mezi posledními Rožmberky.

PÁD SIGETU 125

Osmanská říše a ohrožení střední Evropy. Vídeňské porady o obraně proti Turkům. Vstup Viléma z Rožmberka do české vlády; nejvyšším komorníkem roku 1560. Rožmbersko-hradecko-lobkovický triumvirát. Eva z Rožmberka a Mikuláš Zrinský. Výprava sultána Sülejmána I. do Uher roku 1566. Obrana a dobytí Sigetu. Ubohost Maxmiliánova tažení proti Turkům, otřesení jeho prestiže. Zkušenosti Viléma z Rožmberka, nejvyššího velitele českého vojska.

NA VRCHOLU MOCI 141

Zápas mezi panovníkem, šlechtou a královskými městy o daně. Vilém z Rožmberka nejvyšším purkrabím roku 1570. Oslabení vlády Maxmiliána II. Vyhrocování konfesijně politických rozporů. Vilémovo stanovisko. Přeskupení českých stavů na sněmu roku 1575. Vznik České konfese a její odmítnutí panovníkem. Korunovace Rudolfa II. na českého krále.

VÁHÁNÍ NAD POLSKOU KORUNOU 161

Počátky novodobé diplomacie a činnost Viléma z Rožmberka v mezistátních vztazích. Zpravodajský systém. Dvojí poselství do Německa. Kandidatura Habsburků v Polsku a odpor proti nim. Vilém habsburským vyslancem do Polska, sblížení s tamní šlechtou. Zrod rožmberské kandidatury, její vyhlídky a překážky. Souvztažnost českého a polského vývoje roku 1575. Příležitost k dějinnému zvratu?

STAROSTI BECHYŇSKÉHO PÁNA 182

Pasivita Petra Voka v politickém dění. Hejtmanem Bechyňského kraje. Hospodářské osamostatnění. Renesanční sídlo na Bechyni. Vztah vrchnosti k úředníkům a k poddaným. Spiknutí rybníkářů. Zadluženost Petra Voka. Vilémova kritika mladšího bratra. Zlepšené hospodaření. Vokův životní styl a zdravotní stav. Kulturní zájmy. Sňatek s Kateřinou z Ludanic.

MÍSTOKRÁL A JEHO BRATR 202

Pohřeb Maxmiliána II. odrazem všeobecné nejistoty v Čechách. Sepeť Viléma z Rožmberka s Rudolfem II. v počátcích jeho vlády. Vi-

lém členem tajné rady. Skladba české vlády v osmdesátých letech 16. století. Mocenský vzestup Jiřího z Lobkovic. Spory o ludanické dědictví.

ROZTRŽKA 212

Touha po pokračovateli rožmberského rodu. Další zostření konfesijně politických rozporů. Vilémův katolicismus a příklon Petra Voka k jednotě bratrské. Polemika jezuitů s bratřími. Přerušení styků mezi Rožmberky. Záměry cisterciáků. Založení jezuitské koleje v Českém Krumlově. Vilémův náboženský oportunismus. Intriky Jiřího z Lobkovic. Aféry Johna Dee a Jana Vchynského. Vilémův sňatek s Polyxenou z Pernštejna. Vokova okázalá podpora jednoty bratrské a její mezinárodní ohlas.

SLOUP KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO 230

Mírová politika českých stavů v habsbursko-polském konfliktu. Vilémovo třetí diplomatické poselství do Polska. Parazitování Pernštejnů a dvořanstva na rožmberském majetku. Opětne sblížení Viléma s Petrem Vokem. Smrt a pohřeb Viléma z Rožmberka. Jeho portrét v literatuře 16. a 17. století. Reálné základy a slabiny Vilémova postavení. Územní a ekonomický vývoj rožmberského dominia. Spory o Roudnici. Báňské podnikání ve Slezku. Rybníkář a regent Jakub Krčín. Zvyšování poddanských břemen. Převaha výdajů nad příjmy, růst rožmberského zadlužení.

MECENÁŠ 248

Zdroje finančních nesnází Viléma z Rožmberka. Zájem o hornictví a jeho nevýnosnost. Soukromý život a společenská reprezentace. Rožmberský dvůr. Slavnosti a zábavy. Vydání na politické účely. Renesanční sídla a jejich výzdoba. Český Krumlov, Kratochvíle, Rožmberský palác na Pražském hradě, Roudnice. Rožmberská kapela. Podpora literatury a školství. Vztah k pražské univerzitě a jezuitské akademii. Astrologie, botanika, alchymie, magie, spiritismus. Dee a Kelley. Význam rožmberského mecenátu pro českou kulturu.

VOJEVŮDCE BEZ VAVŘÍNŮ 274

Nástup dvanáctého rožmberského vladaře roku 1592. Snižování dluhů postupným rozprodejem statků. Nezkušenost Petra Voka ve vnitropolitických bojích. Vrchním velitelem českého vojska za tažení do Uher roku 1594. Manželská krize Petra Voka a Kateřiny. Hrozba poddanského povstání. Hospodářská, sněmovní a církevní politika Petra Voka. Jan Zrinský, Orsiniové a Novohradští z Kolovrat, uchazeči o rožmberský majetek. Prodej Českého Krumlova a záchrana životaschopného dominia.

SBĚRATEL 296
 Historismus Petra Voka. Zájem o vědu a literaturu. Kocín a Březan. Kepler, Tycho Brahe, Jessenius. Pomoc pražské univerzity. Třeboňská rezidence. Knihovna a galerie. Sbírký uměleckých předmětů, fyzikálních přístrojů a přírodnin.

SCHŮZKY NA TŘEBOŇSKÉM ZÁMKU 306
 Postoj Petra Voka ke katolickým radikálům v české vládě a jeho vztah k jednotě bratrské. Švamberkové a další uchazeči o rožmberské statky. Oživení politické činnosti za habsburské dynastické krize. Snaha o získání vlivu na Petra Voka. Anhalt, Tschernembl, Žerotín, Budovec. Třeboňské konspirační centrum.

VE ZNAMENÍ MAJESTÁTU 320
 Stárnoucí Petr Vok očima současníků. Memoranda z listopadu 1608. Předsedou odbojné direktorské vlády roku 1609. Vynucení Majestátu na náboženskou svobodu a jeho historický význam. Podpora jednoty bratrské, úsilí o svornost evangelíků. Rožmberská škola v Soběslavi — pokus o zřízení ekumenického vzdělávacího ústavu. Závěť posledního Rožmberka. Rozklad rožmberského dvora. Péče o chudinu. Sociální a politické názory. Obrana Čech proti pasovskému vojsku. Smrt Petra Voka.

ROŽMBERSKÉ DĚDICTVÍ 337
 Knížecí pohřeb Petra Voka. Švamberkové a obnovený spor o rožmberský majetek. Proces Theobalda Hocka. Rozchvácení rožmberského dědictví za třicetileté války. Kulturní odkaz a místo posledních Rožmberků v českých dějinách.

POSLEDNÍ ROŽMBERKOVÉ
 V PRAMENECH

A LITERATUŘE 347
 Prameny a literatura k jednotlivým kapitolám 349
 Tabulky a mapy 386
 Seznam zkratk 390
 Seznam ilustrací 391
 Poznámka k ilustracím 397
 Rejstřík osob a zeměpisných názvů 398